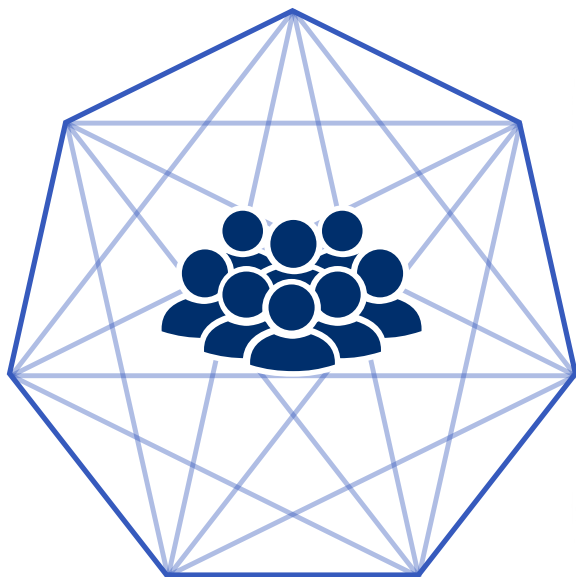

Vahva kokonaisturvallisuus – kriisinkestävä yhteiskunta

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Yhteiskuntamme kriisinkestävyys on pitkän varautumisen perinteen ja toteutettujen kehittämistoimien ansiosta kokonaisuutena varsin hyvällä tasolla. Toimintaympäristömme muutos ja moninaiset uhkat edellyttävät kuitenkin jatkuvaa ja pitkäjänteistä kokonaisturvallisuuden kehittämistä. Ajassa kehittyvä kokonaisturvallisuus on kestävä perusta.

Tähän tietolehtiseen kootut toimenpide-esitykset perustuvat Turvallisuuskomiteassa valmisteltuun Yhteiskunnan turvallisuusraporttiin 2026.

Muuttuva maailma vaatii kehittynyttä kokonaisturvallisuutta

1. Turvataan yhdessä yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kokonaisturvallisuuden toimintamallissa viranomaiset, elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset turvaavat yhdessä yhteiskunnan elintärkeät toiminnot kaikissa tilanteissa. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ovat vakaan ja toimivan suomalaisen yhteiskunnan kannalta välttämättömiä. Yhteistyö ja osallistavuus mahdollistavat rajallisten voimavarojen hyödyntämisen tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

2. Muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää uudenlaista varautumista

Suomen turvallisuusympäristö muuttuu nopeasti ja aiempaa ennakoimattomammin. Venäjän hyökkäyssota, maailmanlaajuiset kehityskulut, suurvaltapoliitiikan paluu ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän rapautuminen korostavat sekä vahvan kansallisen perustan että ketterän ja joustavan toiminnan tarvetta. Yhteiskunnan turvallisuuteen kohdistuu toimintaympäristön muuttuessa uusia epävarmuustekijöitä.

3. Uhkat ovat moninaisia ja koskettavat kaikkia yhteiskunnan tasoja

Yhteiskuntaamme vaikuttavat moninaiset uhkat voivat olla sekä ihmisten aiheuttamia, teknologisesta kehityksestä syntyneitä että luonnosta johtuvia. Uhkat voivat esiintyä itsenäisinä, samanaikaisina, toistensa jatkumoina tai koordinoidusti kohdennettuina kuten hybridiuhkat. Yhteiskuntaamme voi kohdistua niin sisäisiä kuin ulkopuolelta aiheutuvia uhkia.

4. Yhteiskuntamme on kyettävä toipumaan nopeasti

Yhteiskuntamme elintärkeiden toimintojen turvaaminen edellyttää sekä ennakoivia varautumistoimia että tehokasta reagointia eli vastetta. Varautumisen päämääränä on ennaltaehkäistä uhkien toteutuminen ja edistää valmiuttamme. Harvoin uhkat toteutuvat juuri ennakoidusti, joten tapahtuneiden uhkien vaikutusten vähentäminen ja niistä toipuminen vaatii usein yksilöityjä, joustavasti johdettuja ja toteutettuja vastetoimia.

5. Turvallinen Suomi tehdään yhdessä – kansalaisten rooli on keskeinen

Jokaisella on sekä oikeus että vastuu edistää turvallisuutta omien kykyjensä mukaisesti. Kansalaisten toimintakyky ja osallistuminen muodostavat kokonaisturvallisuuden perustan. Yksilöiden keskinäinen luottamus sekä luottamus yhteiskuntaan on yhteiskuntaamme koossa pitävä tekijä. Kehittyvällä kokonaisturvallisuudella vahvistamme luottamusta, yhteisöllisyyttä ja uskoa tulevaisuuteen.

6. Vastamme kansainvälisiin kehittyviin velvoitteisiin kokonaisturvallisuuden toimintamallilla

Euroopan unionissa kehittyvä varautumistoiminta ja Nato-jäsenyytemme edellyttävät jatkossa kokonaisturvallisuusmallin entistä tiiviimpää kytkemistä kansainväliseen viitekehykseen. Naton 3 artikla edellyttää kansallista resilienssiä. Kokonaisturvallisuutemme vastaa tähän velvoitteeseen.

Kehittyvä kokonaisturvallisuus on turvallisen ja toimintakykyisen yhteiskunnan perusta kaikissa tilanteissa.

Samalla se on yhteistyöhön nojaava ja kustannustehokas tapa vastata erilaisiin uhkiin.

Esityksiä kokonaisturvallisuuden kehittämiseksi

1. Perusteet yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi on päivitetty

- Päivitetään Yhteiskunnan turvallisuusstrategia vastaamaan toimintaympäristön, lainsäädännön ja rakenteiden kehitystä sekä varmistetaan eheä ja yhtenäinen turvallisuuden kokonaisuus.
- Hyödynnetään kokonaisturvallisuuden käsitteistöä ja viitekehystä kaikessa varautumisen ja turvallisuuden valmistelussa ja raportoinnissa.

2. Vasteen ja varautumisen johtaminen on varmistettu

- Kehitetään varautumista ja häiriötilanteiden hallintaa parantavaa säädösvalmistelua tarkastelemalla säädöshankkeiden vaikutuksia kokonaisturvallisuuteen.
- Laaditaan strategiaan tehtäviin valmius- ja varautumissuunnitelmat, jotka perustuvat kansallisesti yhteisiin skenaarioihin.

3. Yhteiskunnan varautuminen sotilaalliseen uhkaan

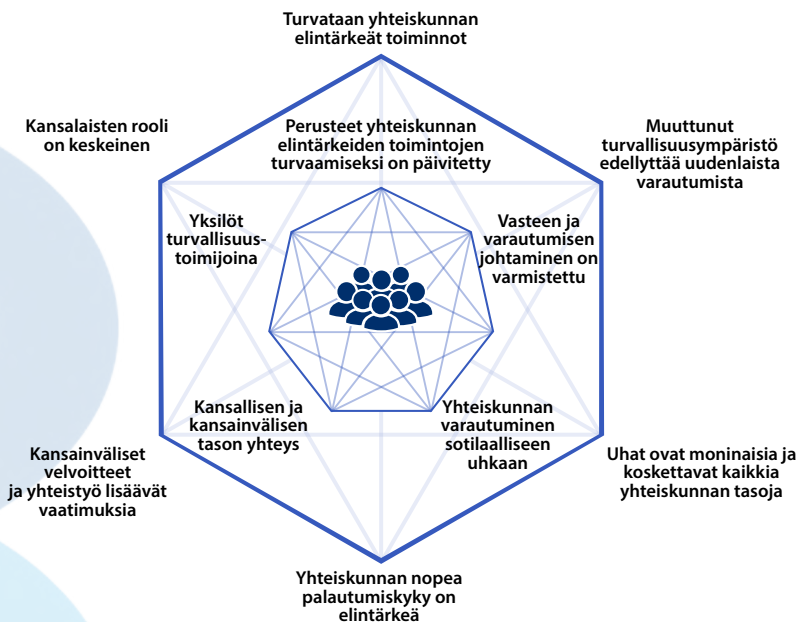
- Suunnitellaan ja toimeenpannaan tarvittavat yhteistyömuodot ja -keinot kansallisten ja kansainvälisten sotilaallisten ja siviilialojen toimien yhteensovittamiseksi eri tasoilla.
- Harjoitellaan sotilaalliseen uhkaan vastaamista kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti hyödyntämällä olemassa olevia harjoitusrakenteita kansallisesti ja kansainvälisesti.

4. Kansallisen ja kansainvälisen tason yhteys

- Edistetään suomalaista kokonaisturvallisuuden mallia ja kokonaisvaltaista varautumisajattelua niin EU:ssa kuin Natossa.
- Varmistetaan, että EU:n sääntely ja ohjeistus huomioidaan ennakoiden ja johdonmukaisesti kansallisessa varautumistyössä kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti.

5. Yksilöt turvallisuustoimijoina

- Sisällytetään kokonaisturvallisuusmallin mukaiset turvallisuustiedot ja -taidot opetus-, koulutus- ja perehdytysohjelmiin ja lisätään vapaaehtoista koulutusta.
- Hyödynnetään järjestöjen erityisosaaminen kohderyhmien tavoittamisessa vahvistamalla viranomaisten ja järjestöjen välistä yhteistyötä strategisisissa tehtävissä.

Kohti hyvinvoivaa ja kriisinkestävää yhteiskuntaa

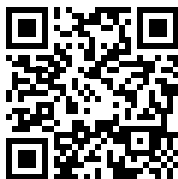
Kokonaisturvallisuus on malli, joka kertoo vastuullisesti yhdessä lujitusta kriisinkestävyydestä. Muuttuvassa toimintaympäristössä on välttämätöntä tunnistaa erilaisten monialaisten turvallisuuskäsitteiden liittymäpinnat kokonaisturvallisuuden toimintamalliin.

Kokonaisturvallisuus mahdollistaa yhteiskunnan tuen kokonaisu- maanpuolustukselle. Kyberturvallisuus on kokonaisturvallisuuden toteuttamista kybertoimintaympäristössä, informaatioturvallisuus informaatioympäristössä. Kansallisessa turvallisuudessa korostuu kokonaisturvallisuuden toimintamallin toteuttaminen tilanteissa, joissa kansallinen itsemääräämisoikeus, toimintavapaus tai kansalaisten elinmahdollisuudet ovat vakavasti uhattuina. Huoltovarmuus on osa kokonaisturvallisuuden perustaa.

Kokonaisturvallisuus on vakaan sekä toimivan ja kilpailukykyisen yhteiskunnan tae. Luottamukseen ja yhteistyöhön perustuva kokonaisturvallisuuden malli on Suomen vahvuus. Tämä tekee maastamme luotettavan liittolaisen ja houkuttelevan kumppanin niin investoinneille kuin osaamisen viennille sekä avaa ovia uusille liiketoimintamahdollisuuksille. Kokonaisturvallisuus on lupaus tuleville sukupolville ja antaa uskoa tulevaisuuteen.

**Turvallisuus ja yhteiskunnan kriisinkestävyys
on tulevaisuuden valuuttaa.**

**Suomen ratkaisu on
KOKONAISTURVALLISUUS**

<https://turvallisuuskomitea.fi/>

@turvallisuuskomitea

Turvallisuuskomitean sihteeristö –
Secretariat of the Security Committee

Turvallisuuskomitea

**Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee**